

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister
määrus
terviktekst
16.09.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 13.09.2024, 4

Reaalajamajanduse lahenduste piloteerimise toetusmeede

Vastu võetud 05.04.2023 nr 23
[RT I, 11.04.2023, 5](#)
jõustumine 14.04.2023

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
07.09.2024	RT I, 13.09.2024, 2	16.09.2024, osaliselt kohaldatakse tagasiulatavalt alates 1. jaanuarist 2024. a.
10.09.2024	RT I, 13.09.2024, 7	16.09.2024

Määrus kehtestatakse [riigieelarve seaduse](#) § 53¹ lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kohaldamisala

(1) Määrusega reguleeritakse reaalajamajanduse lahenduste piloteerimise toetusmeetme (edaspidi *meede*) toetuse taotlemise, taotluste menetlemise, toetuse andmise, kasutamise ja tagasinõudmise tingimusi ja korda.

(2) Määrus panustab Vabariigi Valitsuse heaks kiidetud Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava 2021–2035 ning Vabariigi Valitsuse 23. oktoobri 2002. a määruse nr 323 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus“ § 23 punkti 1 alusel kehtestatud reaalajamajanduse visioon 2020–2027 sätestatud eesmärkide täitmisele.

(3) Määruse alusel antav toetus on riigiabi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses või vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses.

(4) Paragrahvi 6 lõigetes 1–6 nimetatud tegevusteks antav toetus on Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78, edaspidi üldine grupierandi määrus) artikli 2 punktis 86 nimetatud uue või täiustatud toote, protsessi või teenuse arendamiseks antav abi artikli 25 lõike 2 punkti c tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud või protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi üldise grupierandi määruse artikli 29 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud või vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023, edaspidi *VTA määrus*) tähenduses ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud või väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele nõustamiseks antav abi üldise grupierandi määruse artikli 18 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

[[RT I, 13.09.2024, 2](#)- jõust. 16.09.2024, kohaldatakse tagasiulatavalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]

(5) Määrust ei kohaldata:

- ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on täitmata;
- vähese tähtsusega abi saajale VTA määruse artikli 1 lõikes 1 kehtestatud juhtudel;

3) üldise grupierandi määruse alusel abi saajale üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–5 kehtestatud juhtudel.

(6) Määruse alusel toetuse taotlemise, määramise, kasutamise ja tagasinõudmisega seotud teavet ja dokumente esitatakse Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2014. a määruses nr 121 „Struktuuritoetuse registri pidamise põhimäärus“ nimetatud struktuuritoetuse registri e-toetuse keskkonnas. Kui selles keskkonnas ei ole vastava dokumendiliigi esitamist ette nähtud, esitatakse dokument elektroonselt taotleja esindusõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on toetada reaalamajanduse lahenduste kasutuselevõttu, töötades selleks välja äriprotsesside innovatsiooni toetavaid arendusi ja uusi prototüüpe.

(2) Toetuse andmisega aidatakse kaasa järgmiste väljundnäitajate saavutamisse:

- 1) uudne äritarkvara lahenduse arendus;
- 2) andmepõhise aruandluse prototüüp;
- 3) e- kviitungi prototüüp;
- 4) kliendi tundmise andmevahetusteenuse või muude masinloetavate andmete vastuvõtmise ja töötlemise prototüüp;
- 5) reaalamajanduse tervikprotsessi lahenduse arendus.

(3) Toetuse andmisega aidatakse kaasa tulemusnäitaja, milleks on abi saavate ettevõtjate arv, saavutamisse.

§ 3. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) andmepõhine aruandlus on protsess, mis tähendab aruandluskohustuslase poolt aruannete asemel ettevõtja äritarkvarast masinloetavate andmete automaatset esitamist infosüsteemide andmevahetuskivi X-tee (edaspidi *X-tee*) vahendusel riigiasutusele või kohaliku omavalitsuse üksuse asutusele;
- 2) eksperimentaalarendus on uue teadmise loomine uute toodete valmistamise, protsesside kasutuselevõtu või olemasolevate toodete ja protsesside täiustamise kaudu;
- 3) e-kviitung on struktureeritud, standardiseeritud ja masinloetavas vormingus loodud kviitung, mida saab kuvada ka inimloetavas vormingus;
- 4) keskmise suurusega ettevõtja on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse lisa I artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriumitele;
- 5) kliendi tundmise andmevahetusteenus on tunne oma klienti põhimõtte täitmiseks vajalike andmete kogumine riiklikest registritest ja andmebaasidest;
- 6) omafinantseering on toetuse saaja kantav osa toetatava tegevuse toetatavatest kuludest, mida toetusest ei hüvitata;
- 7) partner on taotluses nimetatud juriidiline isik, kes osaleb projektiga toetatavas tegevuses; [RT I, 13.09.2024, 7- jõust. 16.09.2024]
- 8) prototüüp on algupärane mudel, mis on koostatud nii, et sellel on kõik uue toote tehnilised ja talituslikud omadused ning seda on katsetatud ja testitud testkeskkonnas koos teiste osalistega;
- 9) reaalamajandus on digitaalne ökosüsteem, kus tehingud mitmesuguste majandussubjektide vahel toimuvad reaajas või peaaegu reaajas struktureeritud masinloetavate ja standardiseeritud vormingutes digitaalandmete võimalikult automaatse vahetamise teel;
- 10) reaalamajanduse lahendus on tehnoloogiline lahendus, millel on võimekus struktureeritud, standardiseeritud ja masinloetavaid andmeid automaatselt kas reaajas või ajakohaselt vahetada;
- 11) suurettevõtja on ettevõtja, kes ei vasta üldise grupierandi määruse lisa I väikese ja keskmise suurusega ettevõtja kohta sätestatud kriteeriumitele;
- 12) väikeettevõtja on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse lisa I artikli 2 lõigetes 2 ja 3 sätestatud kriteeriumitele.

§ 4. Meetme rakendamine

Toetuse taotlusi menetleb, taotluse rahuldamise, rahuldamata jätmise, toetuse tagasinõudmise otsuseid ja toetuse makseid teeb ning toetuse kasutamist kontrollib Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

§ 5. Vaide esitamine

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse otsuse või toimingu peale võib esitada vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaide lahendab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulud ja toetuse osakaal

§ 6. Toetatavad tegevused

(1) Toetatakse innovatsiooni arendusena uudse, ettevõtja vajadustele vastava äritarkvara lahenduse ja sellega seotud tarkvaraliste komponentide väljatöötamist.

(2) Toetatakse eksperimentaalarendusena andmepõhise aruandluse prototüübi väljatöötamist, mis vastab järgmistele nõuetele:

1) on andmepõhise aruandluse terviklahendus, mis tugineb andmepõhise aruandluse taksonoomial, hõlmates aruandluskohustuslase andmeid nende tekkimisest kuni esitamiseni riigiasutusele või kohaliku omavalitsuse üksuse asutusele;

2) on võimekus andmeid masinloetaval kujul X-tee vahendusel automaatselt esitada ja vastu võtta ning neid töödelda;

3) arendamisse on kaasatud partneritena riigiasutus või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus ning vähemalt kolm prototüübitava valdkonna osalist, välja arvatud juhul, kui taotleja on ise aruandlusandmete esitaja ja eraldi andmeid ettevõtjalt ei kogu.

(3) Toetatakse eksperimentaalarendusena e-kviitungi prototüübi väljatöötamist, mis vastab järgmistele nõuetele:

1) on e-kviitungite ökosüsteemi erinevate tehnoloogiliste komponentide tervik- või osaarendus, mis võib sisaldada e-kviitungi operaatorteenuse pakkumust, e-kviitungite turvalist säilitamist, neile ligipääsu võimaldamist eri kanalite kaudu ja e-kviitungi haldamiseks lõppkasutaja rakendust;

[RT I, 13.09.2024, 7- jõust. 16.09.2024]

2) valminud arendus sisaldab lahendusi eri osalistele, alates e-kviitungi väljastajast kuni selle vastuvõtjani;

3) on kasutajamugav eri kasutajarühmadele ja tagatud on lahenduse kasutusvõimalus erinevates infotehnoloogilistes vahendites;

4) arendustesse on kaasatud partnerina vähemalt üks e-kviitungi teenuseahela osaline.

(4) Toetatakse eksperimentaalarendusena kliendi tundmise andmevahetusteenuse või muude masinloetavate andmete vastuvõtmise ja töötlemise prototüübi väljatöötamist, mis vastab järgmistele nõuetele:

1) on võimekus võtta X-tee vahendusel vastu ajatempliga varustatud masinloetavaid standardiseeritud andmeid ja neid töödelda;

2) sisaldab Riigi Infosüsteemi Ameti nõusolekuteenust, mis võimaldab riigi käes olevaid andmeid füüsilisel isikul ja juriidilisel isikul jagada kindla teenusepakkujaga.

(5) Toetatakse innovatsiooni arendusena uudse reaalamajanduse lahenduse tervikprotsessi väljatöötamist, mis vastab järgmistele nõuetele:

1) sisaldab reaalamajanduse lahenduste tervikprotsessi andmete tekkimisest, standardiseerimisest kuni nende taaskasutamiseni;

2) hõlmab vähemalt kolme erinevat reaalamajanduse lahendust;

3) partnerina on arendusse kaasatud vähemalt üks reaalamajanduse lahenduse tervikprotsessi arenduse osaline.

(6) Lõigetes 1–5 nimetatud tegevuste puhul toetatakse projekti raames arendatud lahenduste turundamise tegevusi.

(7) Lõigetes 1–5 nimetatud tegevused peavad sisaldama reaalamajanduse lahendusi.

(8) Lõigetes 1–5 nimetatud tegevused peavad pakkuma lisaväärtust, milleks on ettevõtja uus teenus või ettevõtjasisese protsessi arendus, mis tekib andmete väärindamise tulemusel.

(9) Lõigetes 1–3 ja 5 nimetatud tegevus peab toetama e-arvete laialdasemat kasutuselevõttu. E -arve on masintöödeldav arve, mis luuakse, edastatakse, kinnitatakse, kirjendatakse ja säilitatakse elektroonilises keskkonnas.

(10) Lõigetes 1–5 nimetatud tegevused peavad sisaldama lahendust, mis tagab andmete tervikluse, konfidentsiaalsuse ja käideldavuse, et maandada turvalisusega seotud riskid.

(11) Toetust antakse projektile, mille elluviimine aitab kaasa §-s 2 nimetatud eesmärgi ning tulemus- ja väljundnäitaja saavutamisele.

§ 7. Toetatavad kulud

(1) Toetatav kulu on taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud tegevuste elluviimiseks taotleja tehtud vajalik ja põhjendatud kulu, mis on tehtud kooskõlas määrusega.

(2) Paragrahvi 6 lõigetes 1–5 nimetatud tegevuste elluviimiseks on toetatavad:

- 1) töötasu tegevuste teostamiseks ja projekti juhtimiseks ning sellelt tasult makstavad riiklikud maksud ja maksed;
- 2) võlaõigusliku lepingu alusel makstav tasu tegevuste teostamiseks ja projekti juhtimiseks, mida maksustatakse samamoodi kui töötasu ja sellelt tasult makstavad riiklikud maksud ja maksed;
- 3) ostetud teenuste kulu;
- 4) litsentside kulu;
- 5) litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulu;
- 6) üksnes projekti tarbeks väliskonsultandilt ostetud nõustamisteenuse kulu ja muude sarnaste teenuste kulud.

(3) Paragrahvi 6 lõikes 6 nimetatud tegevuse elluviimiseks on toetatavad:

- 1) töötasu ja sellelt tasult makstavad riiklikud maksud ja maksed;
- 2) võlaõigusliku lepingu alusel makstav tasu, mida maksustatakse samamoodi kui töötasu ja sellelt tasult makstavad riiklikud maksud ja maksed;
- 3) ostetud teenuste kulu.

(4) Toetuse andmisel üldise grupierandi määruuse alusel toetatakse lõikes 2 sätestatud kulud järgmiselt:

- 1) lõike 2 punktides 1–5 sätestatud kulu vastavalt üldise grupierandi määruuse artiklile 25 või 29;
- 2) lõike 2 punktis 6 sätestatud kulu vastavalt üldise grupierandi määruuse artiklile 18.

(5) [Kehtetu -RT I, 13.09.2024, 7- jõust. 16.09.2024]

(6) Ei toetata järgmiseid kulud:

- 1) kinnisasja soetamise kulud;
  - 2) pangagarantii;
  - 3) finants- ja pangakulud;
  - 4) riigilõiv;
  - 5) kindlustusmaksed;
  - 6) isikliku sõiduauto kasutamise ja kütusega seotud kulud;
  - 7) käibemaks;
  - 8) puhkusetasud ja seaduse kohaselt tööandja makstav haigushüvitis;
  - 9) VTA määruuse artikli 1 lõike 1 punktides e ja f nimetatud tegevustega seotud kulud ja üldise grupierandi määruuse artikli 1 lõike 2 punktis c nimetatud tegevustega seotud kulu, sealhulgas reklaampinna kulud välisriikides;
- [RT I, 13.09.2024, 2- jõust. 16.09.2024, kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]
- 10) sularahas tasutud kulud;
  - 11) kulud, mis on hüvitatud või mille hüvitamist on taotletud mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu või muudest välisabi vahenditest.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on toetuse taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, mille vältel projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti teostamiseks vajalikud kulud tekivad.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse esitamisest või taotluses märgitud ja taotluse rahuldamise otsuses määratud kuupäevast ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval.

(3) Kui toetust taotletakse vähese tähtsusega abina, võib projekti abikõlblikkuse periood alata varem, kuid mitte enne kolme kuud taotluse esitamisest.

(4) Kui toetust taotletakse üldise grupierandi määruuse alusel, ei tohi taotleja alustada projektiga seotud tegevusi ega võtta nende elluviimiseks kohustusi enne taotluse esitamist.

(5) Projekti abikõlblikkuse periood on kuni 12 kuud.

[RT I, 13.09.2024, 7- jõust. 16.09.2024]

(6) Projekt loetakse lõppenuks, kui Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus on kinnitanud projekti lõpparuande ja teinud lõppmakse.

(7) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist mõjuval põhjusel, ületades lõikes 5 sätestatud tähtaega kuni kuue kuu võrra, tingimusel, et saavutatav tulemus seondub endiselt toetuse eesmärgiga.

[RT I, 13.09.2024, 7- jõust. 16.09.2024]

§ 9. Toetuse maksimumsumma, maksimaalne osakaal ja tingimused

(1) Toetuse maksimumsumma on § 6 lõigetes 1, 3, 4 ja 5 nimetatud tegevuse korral kuni 100 000 eurot ning § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuse korral kuni 150 000 eurot.

(2) Toetuse maksimaalne osakaal on vähese tähtsusega abi puhul § 6 lõigetes 1, 4 ja 5 nimetatud tegevuse korral kuni 50 protsenti ning § 6 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tegevuse korral kuni 70 protsenti toetatavatest kuludest.

(3) Üldise grupierandi määruse artikli 25 alusel antava abi puhul on toetuse maksimaalne osakaal suurettevõtja korral 25 protsenti, keskmise suurusega ettevõtja korral 35 protsenti ja väikeettevõtja korral 45 protsenti toetatavatest kuludest.

(4) Üldise grupierandi määruse artiklite 18 ja 29 alusel antava abi puhul on toetuse maksimaalne osakaal väikese ja keskmise suurusega ettevõtja korral 50 protsenti toetatavatest kuludest.

(5) Üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti c alusel antava abi puhul peab § 7 lõike 2 punktides 3–5 sätestatud kulu aluseks olev teenus või ese olema ostitud turutingimustel.

(6) Taotlejale ja partnerile antud vähese tähtsusega abi koos käesoleva määruse alusel taotletava vähese tähtsusega abiga ei tohi ületada VTA määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära.
[RT I, 13.09.2024, 2- jõust. 16.09.2024, kohaldatakse tagasiulatavalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]

(7) [Kehtetu -RT I, 13.09.2024, 2- jõust. 16.09.2024]

(8) Üheks ettevõtjaks loetakse VTA määruse artikli 2 lõikes 2 nimetatud ettevõtjad.

(9) Vähese tähtsusega abi andmisel lähtutakse VTA määruse artikli 5 lõikes 1 sätestatud kumuleerimisreeglitest.

3. peatükk

Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Toetust võib taotleda:

1) paragrahvi 6 lõigetes 1–3 ja 5 nimetatud tegevuse korral Eesti äriregistris või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris registreeritud eraõiguslik juriidiline isik;

2) paragrahvi 6 lõikes 4 nimetatud tegevuse korral rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses §-s 2 nimetatud kohustatud isik, välja arvatud nimetatud seaduse § 2 lõike 1 punktis 3 nimetatud isik, või Eesti äriregistris või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris registreeritud eraõiguslik juriidiline isik.

(2) Taotleja ja partner peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) maksuvõlg riigile koos intressiga ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud;

2) on taotluse esitamise hetkeks nõuetekohaselt täitnud majandusaasta aruannete esitamise kohustuse ja maksukorralduse seaduses sätestatud maksudeklaratsioonide esitamise kohustuse;

3) ei ole üldise grupierandi määruse alusel toetuse taotlemise korral raskustes ettevõtja üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 tähenduses;

4) taotleja ega partneri suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;

5) taotlejal, partneril ega tema esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 209¹, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust;

6) on riiklikest, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu või muudest välisabi vahenditest saadud toetuse, mis on kuulunud tagasimaksmisele, tagasi maksnud tähtaegselt ja nõutud summas;

7) ei ole toetatavale tegevusele saanud toetust samal ajal mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu või muudest välisabi vahenditest.

§ 11. Nõuded taotlusele

(1) Taotluses esitatakse järgmised andmed ja kinnitused:

1) taotleja nimi, registri- või isikukood ja ettevõtja suurus;

2) partneri olemasolul partneri nimi ja registri- või isikukood ja ettevõtja suurus;

3) projekti nimetus, plaanitavad tegevused, nende algus- ja lõppkuupäev, projekti eesmärk ja lühikirjeldus;

4) projektis kavandatud tulemus- ja väljundnäitajad;

5) projekti elluviimise koht;

6) projekti eelarve;

7) taotletava toetuse summa;

8) omafinantseeringu summa ja kinnitus selle olemasolu kohta;

9) projektimeeskonna kompetentside kirjeldus ja vastutusvaldkonnad projektis;

10) kinnitus, et on läbitud Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuses projekti eelnõustamine;

11) kinnitus, et taotleja on teadlik, et taotluse rahuldamise otsus võidakse osaliselt või täielikult vastava aluse esinemisel kehtetuks tunnistada;

12) kinnitus, et taotleja on teadlik, et taotluse rahuldamise otsuses esitatud toetuse summa avalikustatakse;

13) kinnitus esitatud andmete õigsuse ning taotlejale ja partnerile esitatud nõuetele vastavuse kohta;

14) teave selle kohta, kas projektile või projekti üksikule tegevusele taotletakse toetust samal ajal mitmest meetmest või muust riigieelarvelisest, Euroopa Liidu või välisabi vahendist.

(2) Koos taotlusega esitatakse järgmised dokumendid:

- 1) projektiplaan, mis hõlmab eelkaardistust koos olemasoleva olukorra, arenguvajaduste ja võimalike lahendusstsenaariumide kirjeldusega, projektiga elluviidavaid tegevusi, tegevuste oodatavaid tulemusi koos ajakavaga, loodava projekti kirjeldust, projekti eelarvet koos kulude ja nende põhjendustega, selgitust projekti rahastamise kohta, finantsprognooosi projekti perioodil ja kolmel projekti lõppemisele järgneval aastal ning riskianalüüsi koos olulisemate riskide ja nende maandamise tegevustega;
- 2) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 3) taotleja ja eraõiguslikust isikust partneri taotluse esitamise majandusaastale eelnenud majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne, kui majandusaasta aruande esitamise kohustus ei ole veel saabunud, ning taotluse esitamise majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelnenud kvartali seisuga, kui need andmed ei ole avalikult kättesaadavad;
- 4) taotleja ja eraõiguslikust isikust partneri puhul, kes on hankija riigihangete seaduse tähenduses, hankeplaan Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse vormil;
- 5) kui taotleja kuulub kontserni, siis taotleja ja kontserni liikmete skeem Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse vormil, kui need andmed ei ole avalikult kättesaadavad;
- 6) partneri olemasolu korral kinnituskiri ja partnerlusleping Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse vormil.

4. peatükk

Toetuse taotlemine ja taotluste menetlemine

§ 12. Taotlusvooru avamine ja toetuse taotlemine

(1) Toetuse taotlemine on vooluline. Taotlus esitatakse Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse määratud tähtajal.

(2) Ühes taotlusvoorus saab taotleja toetust taotleda ühe korra.
[RT I, 13.09.2024, 7- jõust. 16.09.2024]

(3) Taotlusvooru avamisest, eelarvest ja taotluste vastuvõtmise algus- ja lõppkuupäevast teavitab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus oma veebilehel, kooskõlastades need eelnevalt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga (edaspidi *ministeerium*). Taotlusvooru avatakse kuni 40 kalendripäeva.

(4) Taotleja läbib enne taotluse esitamist Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse projekti eelnõustamise. Eelnõustamisel taotleja selgitab oma projektiplaani ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus annab sellele soovitusi.

§ 13. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemise tähtaeg on 40 tööpäeva taotlusvooru sulgemisest.

(2) Kui Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus avastab taotluses puudusi, teavitab ta neist viivitamata taotlejat ja annab puuduste kõrvaldamiseks kuni kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(3) Kui Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus leiab taotluse menetlemisel, et taotlus ei ole piisavalt selge, võib ta taotlejalt nõuda taotluses esitatud andmete kohta määratud tähtpäevaks selgitusi või lisateavet, näidates asjaolu, mis vajab selgitamist. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb selgituse või lisateabe esitamise aja võrra.

§ 14. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavus

(1) Taotleja ja partneri ning taotluse vastavust määruses sätestatud nõuetele kontrollib Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus. Lõikes 2 sätestatud asjaolu puudumisel tunnistab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus taotluse nõuetele vastavaks.

(2) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmine asjaolu:

- 1) taotleja, partner või taotlus ei vasta kasvõi ühele määruses sätestatud nõudele ja taotleja ei ole puudust määratud tähtajaks kõrvaldanud või ei ole selgitusi ega lisateavet esitanud;
- 2) toetust ei taotleta §-s 2 nimetatud eesmärgil või tulemus- või väljundnäitaja saavutamiseks;
- 3) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid.

(3) Kui taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, teeb Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust § 16 kohaselt hindamata.

§ 15. Hindamiskomisjoni moodustamine ja ekspertide kaasamine

(1) Taotluste hindamiseks moodustab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus hindamiskomisjoni, mille koosseis kooskõlastatakse ministeeriumiga ja avalikustatakse Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse veebilehel enne taotlusvooru avamist.

(2) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus kaasab hindamisse vajaduse korral lisaeksperte.

(3) Hindamiskomisjoni liikmed ja lisaekspertid deklareerivad oma erapooletust ja sõltumatust hinnatavatest projektidest, taotlejatest ja partneritest.

§ 16. Projektide hindamiskriteeriumid ja hindamise kord

(1) Projektide hindamiskriteeriumid on järgmised:

- 1) projekti tegevuste mõju toetuse andmise eesmärgi, väljund- ja tulemusnäitaja saavutamisele, mille raames hinnatakse projekti panust toetuse andmise eesmärkide ja näitajate saavutamisele – 50 protsenti koondhindest;
- 2) taotleja võimekus projekti tegevuste tegemiseks, mille raames hinnatakse, kuidas on tagatud taotleja kvalifikatsioon, jätkusuutlikkus, organisatsioonilised ja tehnilised eeldused ning riskide juhtimise oskus – 20 protsenti koondhindest;
- 3) projekti tegevuste põhjendatus ja kuluefektiivsus, mille raames hinnatakse projekti realistlikkust ning seda, kas ettenähtud tegevused ja lahendused on projekti väljund- ja tulemusnäitajate saavutamiseks piisavalt kuluefektiivsed – 30 protsenti koondhindest.

(2) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlustes sisalduvaid projekte hinnatakse lõikes 1 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel skaalal null kuni neli, millest kõrgeim hinne on neli ja madalaim null. Koondhinne on hindamiskomisjoni antud hinnete kaalutud keskmine, arvestades hindamiskriteeriumide alusel antud hindeid.

(3) Hindamise läbiviimise protsess reguleeritakse Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse koostatavates hindamismetoodikates. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus kooskõlastab hindamismetoodika ministriumiga ja avaldab selle enda veebilehel hiljemalt taotlusvooru avamise ajaks.

(4) Lõpliku paremusjärjestuse saamiseks reastab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus taotlused saadud koondhinnete põhjal pingeritta alates suurima koondhinde saanud taotlusest. Võrdse koondhinde korral asub pingereas kõrgemal kohal taotlus, mis on saanud lõike 1 punktis 1 nimetatud hindamiskriteeriumis kõrgema hinne. Kui nimetatud hindamiskriteeriumi hinne on üks ja sama, on pingereas kõrgemal kohal taotlus, millele on antud lõike 1 punktis 3 nimetatud hindamiskriteeriumis kõrgem hinne.

§ 17. Taotluse rahuldamine

(1) Taotlus võidakse rahuldada täielikult, osaliselt või kõrvaltingimusega. Taotluse rahuldamise kohta teeb Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus taotluse rahuldamise otsuse.

(2) Rahuldatakse nõuetele vastavaks tunnistatud taotlus, milles kirjeldatud projekt vastab järgmistele tingimustele:

- 1) on § 16 lõikes 1 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,5;
- 2) ei ole üheski § 16 lõikes 1 sätestatud hindamiskriteeriumis saanud hindeks vähem kui 2,0;
- 3) mille rahastamise summa ei ületa § 16 lõike 4 kohaselt moodustatud pingerea alusel taotlusvooru eelarvet.

(3) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise kuupäev ja tegija;
- 2) toetuse saaja ja partneri nimi, aadress ja registri- või isikukood;
- 3) projekti nimetus ja number;
- 4) projekti kogumaksumus;
- 5) toetuse summa;
- 6) teave riigiabi või vähese tähtsusega abi kohta vastavalt § 1 lõikes 4 nimetatud Euroopa Komisjoni määrustele;
- 7) projekti eesmärk;
- 8) projekti abikõlblikkuse periood;
- 9) toetuse andmisega kaasnev kõrvaltingimus, kui taotlus rahuldatakse kõrvaltingimusega;
- 10) toetatav tegevus;
- 11) toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide, teabe ja aruannete esitamise kord;
- 12) toetuse maksmise tingimused;
- 13) toetuse maksmise peatamise ja toetuse tagasinõudmise ning taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise alused;
- 14) toetuse saaja kohustused;
- 15) otsuse vaidlustamise koht, tähtaeg ja kord;
- 16) vajaduse korral muud tingimused projekti edukaks elluviimiseks.

§ 18. Taotluse rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotlus jäetakse rahuldamata juhul, kui:

- 1) taotlust ei tunnistatud nõuetele vastavaks;
- 2) taotlust ei ole võimalik rahuldada vastavalt § 17 lõikes 2 sätestatule;
- 3) taotleja ei ole nõus § 19 lõikes 2 sätestatud ettepanekuga;
- 4) taotleja ei ole nõus §-s 19 sätestatud kõrvaltingimuse seadmiselega;
- 5) taotleja mõjutab õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;

- 6) taotluse hindamisel selgub, et taotluses on esitatud ebaõigeid andmeid;
- 7) esineb asjaolu, mille tõttu ei saa taotlust rahuldada.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise kuupäev ja tegija;
- 2) taotleja nimi, aadress ja registri- või isikukood;
- 3) projekti nimetus ja number;
- 4) otsuse põhjendus;
- 5) otsuse vaidlustamise koht, tähtaeg ja kord.

§ 19. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

(1) Taotluse võib rahuldada osaliselt, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotlusvooru eelarve mahu tõttu või kui see ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, projekti tegevusi ja nendega saavutatavaid tulemusi, või kui taotleja vähese tähtsusega abi vaba jääk ei võimalda toetust taotletud mahus anda.

(2) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus teeb taotlejale enne taotluse osalist rahuldamist toetuse vähendamise või toetatavate tegevuste muutmise ettepaneku.

(3) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhul ja tingimusel, et projekti eesmärk on saavutatav ka osalise toetusega ning taotleja on nõus taotluse osalise rahuldamisega.

(4) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik ja põhjendatud ning taotleja on kõrvaltingimuse seadmisega nõus. Kõrvaltingimuse nõuetekohasel saabumisel või täitmisel vormistatakse sellekohane teave taotluse rahuldamise otsuse juurde.

(5) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele. Toetuse saajal tekib õigus toetusega seotud maksetele, kui Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus on tuvastanud toetuse saaja esitatud või avalikust infosüsteemist, registrist või andmeallikast saadud teabe põhjal kõrvaltingimuse täitmise.

§ 20. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse algatusel või toetuse saaja esindusõigusliku isiku esitatud digitaalselt allkirjastatud taotluse alusel, kui taotluse rahuldamise otsusega ei muutu projekti eesmärk ja projekti väljund- ja tulemusnäitajad.

(2) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus vormistab taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsusena, kui muudetakse:

- 1) toetatavat tegevust või selle ulatust või jäetakse tegevus ära või lisatakse uus tegevus;
- 2) [kehtetu -RT 1, 13.09.2024, 7- jõust. 16.09.2024]
- 3) projekti abikõlblikkuse perioodi.

(3) Kui see on kooskõlas üldise grupierandi määruse tingimustega, võib toetuse saaja teha projektis lõikes 2 nimetatud muudatusi, olles muudatuse enne Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusega kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kooskõlastanud.

(4) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui muudatus seab kahtluse alla §-s 2 sätestatud oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise projekti abikõlblikkuse perioodil.

(5) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see aitab projekti tulemuse saavutada ja muudatus on põhjendatud.

(6) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus 20 tööpäeva jooksul sellekohase taotluse saamisest.

(7) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse täielikult või osaliselt kehtetuks järgmistel juhtudel:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;
- 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 3) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimust ei täideta;
- 4) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 5) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta.

§ 21. Otsuse kättetoimetamine

Paragrahvides 17–20 nimetatud otsus toimetatakse taotlejale kätte kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest haldusmenetluse seaduse §-des 26–29 sätestatud viisil.

5. peatükk

Aruannete esitamine, toetuse maksmise tingimused ning toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

§ 22. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele projekti vahearuaande ja lõpparuande taotluse rahuldamise otsuses märgitud tähtaegadel.

(2) Aruandeperioodi pikkus on kolm kuni kuus kuud.

(3) Toetuse saaja esitab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele projekti lõpparuande taotluse rahuldamise otsuses märgitud tähtaja jooksul, mis ei või olla hilisem kui 45 päeva projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

(4) Aruandevormid koostab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus ja teeb need kättesaadavaks oma veebilehel. Aruanne sisaldab ülevaadet tulemuse saavutamiseks tehtud tegevustest ja finantsprogressist, eesmärgi ning väljundi- ja tulemusnäitajate sihttasemete saavutamisest, toetuse saaja hinnangut tegevuste tulemuslikkusele, põhjendust plaanitud ja tegeliku tegevuse ning tulemuse erinevuse kohta ning muud toetuse elluviimisega seotud teavet.

(5) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusel on õigus küsida toetuse saajalt pärast projekti lõppemist kolme aasta jooksul järelaruannet, mille eesmärk on hinnata projekti ja meetme mõju.

§ 23. Toetuse maksmise tingimused

(1) Toetuse saaja esitab toetatava kulu tekkimist ja kulu tasumist tõendavad dokumendid koos vahe- või lõpparuandega.

(2) Toetust makstakse tekkinud ja tasutud kulude alusel.

(3) Kuludokumendi toetatavate kulude summa peab olema ilma käibemaksuta vähemalt 100 eurot.

(4) Toetuse maksmise eelduseks on:

- 1) kulude aluseks oleva töö tegemine, ostetava eseme kättesaamine või teenuse osutamine ja kulude tasumine;
- 2) projekti tegevusest tingitud kulude tekkimist ja asjakohasust ning kulude tasumist tõendava dokumendi või selle koopia esitamine Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele;
- 3) vahe- või lõpparuande kinnitamine Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse poolt.

(5) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus menetleb kuludokumente 30 tööpäeva nende esitamisest arvates.

(6) Toetust makstakse vastavalt taotluse rahuldamise otsuses nimetatud toetuse osakaalule toetatavatest kuludest ja mitte suuremas mahus kui määratud toetussumma.

(7) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus võib peatada kuludokumentide menetlemise osaliselt või täielikult, kui kuludokumentides esineb puudusi või kui taotletavat toetuse summat on võimalik tasaarveldada tagasinõudmise otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.

(8) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse, kui:

- 1) esitatud kulu ja selle tasumist tõendav dokument ei vasta raamatupidamise seaduses algdokumentidele sätestatud nõuetele;
- 2) esitatud kuludokument ei vasta toetuse taotluse eelarves esitatud projekti tegevusele ja eesmärgile;
- 3) toetuse saaja majanduslik olukord on sedavõrd halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti ettenähtud tähtjaks elluviimine on ohus.

(9) Lõppmakse tehakse pärast projekti tegevuste elluviimist, kulude toetatavuse kontrollimist ja tasumise tõendamist ning lõpparuande kinnitamist.

§ 24. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

(1) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus võib teha toetuse osalise või täies ulatuses tagasinõudmise otsuse, kui:

- 1) toetust on makstud mittetoetatava kulu katteks;
- 2) toetuse saaja on taotlemisel või projekti elluviimisel esitanud ebaõiget teavet või jätnud teabe esitamata;

3) toetuse saaja rikub määruses sätestatud tingimusi või kaldub kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;

4) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt.

(2) Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha ühe aasta jooksul toetuse saaja viimase kohustuse täitmise lõppemisest.

(3) Toetuse saaja peab tagasinõutud toetuse tagasi maksma 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast.

(4) Ebaseadusliku ja väärkasutatud riigiabi tagasinõudmise korral juhindutakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust.

6. peatükk

Toetuse saaja, partneri ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse kohustused

§ 25. Toetuse saaja ja partneri kohustused

(1) Toetuse saaja kohustub:

1) tagama toetuse rahuldamise otsuses ette nähtud omafinantseeringu;

2) kasutama toetust vastavuses määruse ja taotluse rahuldamise otsusega;

3) saavutama projekti tulemus- ja väljundnäitajad taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtpäevaks;

4) tagastama toetuse Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse toetuse tagasinõudmise otsuse alusel;

5) esitama Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse nõutud teavet ja aruandeid ettenähtud vormil, viisil ja tähtajaks;

6) kandma kõik projekti kallinemise kulud võrreldes taotluse rahuldamise otsuses kajastatud summaga;

7) võimaldama Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusel, auditi läbiviijal ja järelevalve teostajal tehtud töid kohapeal kontrollida ning võimaldama kontrollijal juurdepääsu kõikidesse ruumidesse ja territooriumidele, mida toetuse saaja omab, rendib või mistahes muul moel kasutab, ning ühtlasi tagama samasuguse võimaluse teha samasugune kontroll partneri juures;

8) andma kontrollija käsutusse kõik soovitud andmed ja dokumendid viie tööpäeva jooksul vastava teate saamisest;

9) osutama kontrolli, auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks igakülgselt abi;

10) näitama toetuse kasutamisel Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse ette antud viisil, et tegemist on toetusega;

11) säilitama taotluse, toetuse ja projekti teostamisega seonduvat dokumentatsiooni ja materjale kümme aastat alates taotluse rahuldamise otsusest;

12) tagama projekti tulemusena loodud või soetatud vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses toodud eesmärkidel ja tingimustel kolme aasta jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest;

13) kooskõlastama Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusega toetuse eest loodud ja soetatud vara osas õiguste üleandmise korral üleandmise tingimused ja edasise vastutuse vara sihtotstarbelise kasutuse eest kolme aasta jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest;

14) teavitama viivitamata kirjalikult Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutust kõigist toetuse taotlemisel esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist, sealhulgas teavitama aadressi või volitatud esindajate muutumisest, ettevõtja ümberkujundamisest, pankroti väljakuulutamist või likvideerija määramisest ja tegevuse lõpetamisest, seda ka juhul, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud avalikus registris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;

15) viivitamata kirjalikult teavitama Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutust asjaoludest, mis vältimatult või suure tõenäosusega takistavad projekti ettenähtud tulemuste saavutamist;

16) järgima riigihangete läbiviimisel riigihangete seaduses kehtestatud nõudeid, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses.

(2) Partner kohustub täitma lõike 1 punktides 1, 2, 6, 7, 8, 9, 11, 13 ja 16 sätestatud kohustusi.

§ 26. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse kohustused

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus kohustub:

1) nõustama taotlejaid ja toetuse saajaid projektiga seotud küsimustes;

2) mitte avaldama taotlejate ja taotluste kohta menetluse käigus saadud teavet, välja arvatud punktis 8 nimetatud teave;

3) kandma vähese tähtsusega abi ja riigiabi andmed riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse;

4) kontrollima projekti elluviimist;

5) kontrollima toetuse ja omafinantseeringu kasutamist;

6) seirama toetuse rahastamise eelarve rahalisi jääke ja vajaduse korral esitama nendest ülevaate ministriumile;

7) koostama toetuse kasutamise seirearuande ja lõpparuande ning edastama need ministriumile;

- 8) pärast taotluse rahuldamise otsust tegema oma veebilehel kättesaadavaks toetuse saaja nime, projekti lühikirjelduse ja kestuse ning toetuse ja projekti summa;
- 9) koostama toetuse andmise ülevaated ja need avalikustama;
- 10) teavitama ministeeriumi toetuse kasutamise takistusest;
- 11) säilitama toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat viimase taotluse rahuldamise otsusest.

7. peatükk **Määruse rakendamine**

[RT I, 13.09.2024, 2- jõust. 16.09.2024]

§ 27. Rakendussätted

2024. a septembris jõustunud § 1 lõike 4, § 7 lõike 6 punkti 9 ning § 9 lõike 6 muudatusi kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.

[RT I, 13.09.2024, 2- jõust. 16.09.2024]